

Broj 124

67-03.

2017 god

SOMBOR

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

**ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ
КАРЛО БИЈЕЛИЦКИ У СОМБОРУ
ЗА 2016. ГОДИНУ**

БИБЛИОТЕЧКА СТАТИСТИКА ЗА 2016. годину	2
ЧЛАНОВИ	2
КОРИШЋЕЊЕ ФОНДОВА И УСЛУГА	2
ФОНДОВИ	3
ПРИНАВЉАЊЕ ГРАЂЕ	3
ЕЛЕКТРОНСКА ОБРАДА БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ ГРАЂЕ У	4
COBISS ПРОГРАМУ	4
УЗАЈАМНА БИБЛИОГРАФСКО-КАТАЛОШКА БАЗА ПОДАТАКА	4
COBISS едукација - курсеви одржани у НБС Србије- Београд	5
ДИГИТАЛИЗАЦИЈА ГРАЂЕ	5
ЗАВИЧАЈНО ОДЕЉЕЊЕ	5
КЊИГОВЕЗНИЦА	6
МАТИЧНА СЛУЖБА	6
РАЦИОНАЛИЗАЦИЈА РАДА У ОГРАНЦИМА	7
ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ	7
КЊИЖАРА	9
БИБЛИОТЕКАРСКО ДРУШТВО СРБИЈЕ	9
БЕОГРАДСКИ САЈАМ КЊИГА	10
АКРЕДИТОВАНИ СЕМИНАРИ	10
ФИНАНСИРАЊЕ ТЕКУЋИХ ИНВЕСТИЦИЈА И ПРОГРАМА	11
ЈАВНИ РАДОВИ	11
ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ	12
Пројекције филмова	15
Изложбе	16
Голуб 2016	17
Манифестације	17
ДЕЧЈЕ ОДЕЉЕЊЕ	20
ПРОГРАМИ НАРОДНИХ КЊИЖНИЦА И ЧИТАОНИЦА У СЕЛИМА	23
АКТИВНОСТИ НА ОДЕЉЕЊИМА	26
ОГРАНАК ВУКОВЕ ЗАДУЖБИНЕ У СОМБОРУ	27
СТРИП КЛУБ	29
УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ОДБОР БИБЛИОТЕКЕ	29
СИНДИКАТ 2016. године	30

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ
КАРЛО БИЈЕЛИЦКИ У СОМБОРУ
ЗА 2016. ГОДИНУ**

Програме и пројекте Библиотеке у 2016. години финансирао је оснивач средствима за основну делатност уз подршку *Покрајинског секретаријата за културу и јавно информисање АП Војводине, Националне службе за запошљавање и Министарства културе и информисања Републике Србије*. Ове институције подржале су манифестације, послове дигитализације, набавку публикација и издавачку делатност.

БИБЛИОТЕЧКА СТАТИСТИКА ЗА 2016. годину

ЧЛАНОВИ

У Библиотеку се прошле године први пут учланило или је обновило своје чланство **6548** корисника, 3817 женског и 2731 мушки пола, односно 8% укупног становништва Сомбора. Ове године, предшколци, ученици основних и средњих школа чине заједно са студентском популацијом 67% укупног чланства.

Право на потпуно бесплатно коришћење библиотечких фондова и услуга имала су деца предшколског узраста и ученици првог разреда основне школе, корисници социјалне помоћи те незапослени брачни парови и њихова деца.

Повлашћено чланство, уз симболично плаћање израде чланске карте, имали су старији од 65 година, незапослена лица, даваоци крви и особе са инвалидитетом и посебним потребама.

КОРИШЋЕЊЕ ФОНДОВА И УСЛУГА

У 2016. години читаоци су позајмили 82.888 књига (обрт фонда 0,3) и 1565 примерака новина и часописа.

Статистика бележи 7024 посете библиотечким читаоницама и 1568 интернет-сесија; 12.602 посете програмима, промоцијама и радионицама које су организоване у библиотеци. Овај број обухвата и посете разних стручних и туристичких група.

Аутоматизација позајмице библиотечко-информационе грађе на Позајмном одељењу за одрасле кориснике и Дечјем одељену омогућила је читаоцима да од куће, помоћу рачунара, преко COBISS/OPAC-а, а у оквиру сервиса *Moja библиотека*, резервишу или продуже позајмицу грађе. Било је 334 посете овог типа током којих је обављено 664 трансакције, резервације или продужења позајмице грађе.

Иначе, читаоци су могућност резервације назива за које су били заинтересовани користили 3720 пута, а могућност продужења рока позајмице 12.414 пута.

Међубиблиотечком позајмицом, за потребе одређених корисника, позајмљене су из других библиотека у Републици Србији **24** књиге. Сомборска библиотека је другим библиотекама у Србији дала на привремено коришћење из

својих фондова **15** књига, а Универзитетској библиотеци (Du Bois Library) у Амхерсту, Масачусетс, САД **1** књигу.

Регистровано је **24.819** посета интернет презентацијама Библиотеке, од тога **21.110** посета на сајту Библиотеке (www.biblioso.org.rs), и **3709** посета интернет презентацији Дечјег одељења (www.biblionica.rs). Фејсбук странице Библиотеке прати 3167 особа.

ФОНДОВИ

На крају 2016. године Библиотека располаже, по инвентару, књижним фондом у коме се налазе **364.994** књиге (4 књ. по становнику): 273.308 на српском, 66.122 на мађарском и 25.564 књиге на осталим језицима.

У фонду серијских публикација чувају се примерци и годишта **654** наслова часописа, новина, недељника и магазина на српском, мађарском, немачком и осталим језицима, који су обрађени у оквиру **5765** инвентарних јединица.

Фонд некњижне грађе чине: **247** примерка CD/DVD-а, **15** штампаних музикалија, нотних свезака, **13** примерака картографске грађе.

Корисницима библиотечких услуга на располагању је и онлајн база медијске архиве ЕБАРТ.

ПРИНАВЉАЊЕ ГРАЂЕ

Књижни фонд увећан је током године за **3718** примерака књига. Средствима које су обезбедили оснивач (800.000,00 динара од којих је 1/3 потрошена на куповину новина и часописа) и Покрајински секретаријат за културу (20.530,00 динара) купљено је 868 књига; Министарство културе Републике Србије откупило је 1581 примерак нових наслова (867.673 динара), а 1269 примерака (376.448,50 динара) поклонили су издавачи, аутори, грађани Сомбора. Истичу се поклони Драгиће Лукић, Љерке Павић, Сање Ристивојевић, Златка Бошњака, Марине Сунток, и других читалаца одељењима у граду, као и поклони Библиотеке Матице српске и Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“.

Фонд некњижне грађе увећан је за **8** CD-а и **2** примерака штампаних музикалија.

Библиотека је примала бројеве **64** наслова серијских публикација: 46 на српском, 3 на мађарском, 4 на хрватском, 6 на македонском, 1 на русинском, 4 на енглеском језику; 4 за децу и 60 за одрасле читаоце.

	Куповина	Размена за Домете	Поклон
Новине	10		5
Часописи	4	11	31
Наша издања, часописи		3	

Библиотека је за све огранке (14) куповала по један примерак *Сомборских новина*; огранцима у Бачком Моноштору, Бачком Брегу и Светозару Милетићу КУД *Владимир Назор* из Сомбора поклонио је примерке *Миролљуба*, а примерке *Буњевачких новина* и *Тандрчка* поклонио је Буњевачки информациони центар из

Суботице; огранку у Алекси Шантићу Месна заједница редовно је куповала *Блиц*,
огранку у Телечкој на поклон је стизао *Јо пајташ*.

Наравно, серијске публикације које у виду поклона стигну једном, или
стижу спорадично, не обрађују се.

ЕЛЕКТРОНСКА ОБРАДА БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ ГРАЂЕ У COBISS ПРОГРАМУ УЗАЈАМНА БИБЛИОГРАФСКО-КАТАЛОШКА БАЗА ПОДАТАКА

Сомборска Библиотека, заједно са још 180 библиотека у систему који има преко 3 милиона библиографских записа у узајамном каталогу, као пуноправна чланица Виртуелне библиотеке Србије (ВБС) и корисник програмске опреме Cobiss, активно учествује у систему узајамне каталогизације креирањем записа у узајамну библиографско-каталошу базу података COBIB. SR као и преузимањем библиографских записа из узајамног у локални електронски каталог.

У 2016. години на обради библиотечко-информационе грађе у оквиру кооперативног online библиографског система и сервиса Cobiss у централном сегменту - каталогизација радио је пет библиотекара са лиценцом за узајамну каталогизацију, односно одговарајућим привилегијама за обраду монографских и серијских публикација, интегративних и електронских извора и редакцију. У Cobiss бази ради систем информатичар са лиценцом за узајамну каталогизацију за приступ електронској бази у свим сегментима, на нивоу одговорности администратора, за самостално управљање корисничким именима и привилегијама, дефинисање и ажурирање кодираних вредности за потребе локалне апликације базе ГБСО у оквиру програмске опреме Cobiss. У сегменту COBISS2 / Позајмица на Дечјем и Одељењу за одрасле кориснике раде библиотекари са лиценцом и одговарајућим привилегијама у аутоматизованом поступку позајмице.

На крају децембра 2016. године у електронској библиографској бази ГБСО укупно је креирано, допуњено и преузето из узајамног електронског каталога 85 189 библиографских записа за све врсте публикација. Од тога су 15 862 креирана и 69 327 преузета библиографска записа, односно 167 835 библиографских јединица. Рекаталогизовано је укупно 56 052 библиографска записа. Настављено је уношење у базу публикација које се налазе у лисном каталогу (стари књижни фонд).

У електронском каталогу Библиотеке налази се 461 наслов серијских публикација, односно 3 050 библиографских јединица и 275 библиографских јединица електронске и некњижне грађе.

У оквиру локалних апликација велика пажња посвећена је уједначавању уноса и приказу локалних података који су намењени крајњим корисницима. Уједначеност је у великој мери обезбеђена форматом COMARC/H за податке о фонду. Библиотека за програмски сегмент Фонд и Каталогизација користи програмску опрему COBISS3, тиме се постепено прелази на рад у ново окружење у свим сегментима библиотечко-информационог система.

Учесници курса:

1. Марина Брња: Употреба програмске опреме COBISS3/Каталогизација – почетни курс.

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА ГРАЂЕ

У *on-line* базу Библиотеке, у коју је тренутно смештено 3.513 дигитализованих бројева наслова завичајне периодике са припадајућим метаподатцима што је укупно 33.801 страница. И ове године захваљујући ангажовању стручних и оспособљених лица по програмима Јавних радова *Националне службе за запошљавање* и додатних средстава Града Сомбора за рад на дигитализацији дигитална база је богатија за нове бројеве *Сомборских новина* и *Гласа народа*.

Поред ових наслова база је богатија и за два нова наслова новина *Zombor és Vidéke* који је у Сомбор излазио у периоду од 1881. до 1918. и *Bácskai Ujság* такође завичајне новине које су излазиле у периоду од 1929. до 1931. године.

Настављено је и скенирање значајних наслова завичајне збирке са акцентом на дела Вељка Петровића, као припрему за објављивање *Сабраних дела Вељка Петровића*, као и скенирање рукописа *Историје Сомбора* коју је приредио академик Сима Ђирковић, такође као припрему за капитално издање Градске библиотеке. Након скенирања све странице рукописа *Историје Сомбора* обрађене су OCR-ом, као и дела Вељка Петровића за сабрана дела.

ЗАВИЧАЈНО ОДЕЉЕЊЕ

У 2016. години фонд Завичајног одељења приновљен је са 227 монографских публикација, тако да на крају године, по инвентару, поседује 5890 књига. Поред обраде текуће приновљене грађе, настављен је рад на рекаталогизацији фонда старе и ретке књиге.

Одређен број књига из завичајне и раритетне збирке је скениран те ће оне бити доступне у дигитализованом облику.

Коло српских сестара из Сомбора поклонило је Завичајном одељењу комплетну документацију свог друштва.

У Библиотеци Матице српске завршени су послови на рестаурацији и конзервацији одабраних дванаест књига из фонда раритета наше библиотеке. Међу њима је и најстарија књига у библиотеци, Зборник Божидара Вуковића из 1538. године.

КЊИГОВЕЗНИЦА

Бавећи се пословима из делокруга заштите библиотечко-информационе грађе, у књиговезници је укоричено 1675 примерака књига (145 за Гимназију у Сомбору, 205 за Економску школу у Сомбору), 92 свеске новина и часописа. Услужно, за градску Матичну службу 3 књиге, 5 матичних књига за Медицинску школу у Сомбору, Средњу школу „Свети Сава“ у Сомбору, ОШ „Братство-јединство“ у Сомбору.

У књиговезници се фотокопира библиотечко-информационе грађе и библиотечка административна документација. Такође, књиговесци су били ангажовани на пословима годишњег инвентара и на дистрибуцији библиотечких издања, књига и *Домета*.

МАТИЧНА СЛУЖБА

Вршење матичних функција одвијало се и у 2016. години у складу с групом закона и подзаконских аката који регулишу библиотечко-информациону делатност у Републици Србији.

У Западнобачком округу активне су сада 64 регистроване библиотеке и библиотечке јединице.

Матична служба извршила је 17 надзора над стручним радом библиотека (Историјски архив Сомбор, Градски музеј Сомбор, Народна библиотека Кула, Народна библиотека „Бранко Радичевић“ Оџаци, Народна библиотека „Миодраг Борисављевић“ Апатин, основне школе „Аврам Мразовић“, „Доситеј Обрадовић“, „Никола Вукићевић“, „Братство-јединство“ и „Иво Лола Рибар“, све у Сомбору; основне школе „22. октобар“ Бачки Монаштор, „Братство-јединство“ Бездан, „Огњен Прица“ Колут, „Моша Пијаде“ Бачки Брег, „Лаза Костић“ Гаково, „Бранко Радичевић“ Стапар, „Јожеф Атила“ Дорослово). Стручна помоћ у раду пружена је 73 пута.

На подручју округа спроведена је *Анкета о библиотечком пословању* у 2015. години у свим регистрованим библиотекама и добијеним подацима ажурирана је база Мрежа библиотека Србије. У матичној служби, применом метода библиотечке статистике, редовно се прати рад свих сеоских огранака и градских одељења.

Сомборска библиотека није имала својих кандидата за полагање стручног испита током прошле године, као ни остале библиотеке у округу.

Организован је групни одлазак библиотекара на два акредитована семинара: *Linked Open Data i Bibframe : нови облици организовања метаподатака у библиотекарству серијских публикација* у Нови Сад и *Каталогизација серијских публикација и формирање и одржавање збирке серијских публикација* у Београд. У оčачкој библиотеци одржан је семинар *Развијање информационе и медијске писмености код деце и младих за њихове стручне раднике*, а у кулској библиотеци је за њихове библиотекаре и библиотекаре из Апатина организован семинар *Управљање конфликтима у библиотекама*.

Матична служба координирала је и набавку библиотечко-информационе грађе. Библиотека је књиге у 2016. години куповала спроводећи поступак јавних набавки. Зорка Исаков лекторисала је и једну књигу за потребе издавачке делатности Библиотеке.

Руководилац службе Зорка Исаков присуствовала је редовном годишњем састанку руководилаца матичних служби војвођанских библиотека у Библиотеци Матице српске.

РАЦИОНАЛИЗАЦИЈА РАДА У ОГРАНЦИМА

Крајем септембра месеца Градска библиотека у Сомбору је, због рационализације броја радника у јавном сектору, остала без 10 стручних радника у стационираним огранцима у селима: Гаково, Бездан, Бачки Моноштор, Кљајићево, Станишић, Риђица, Дорослово, Телечка, Светозар Милетић.

Да се библиотечко-информациона делатност у овим огранцима не би угасила, 5 преосталих стручних радника у селима распоређени су да покрију свих 14 села, тако да су огранци отворени за кориснике 2 дана седмично.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Издавачка делатност Градске библиотеке *Карло Бијелицки* у Сомбору заузела је значајно место у пословању Библиотеке и у 2016. години. Број новообјављених наслова је значајан и показатељ је доброг пословања.

Почетком године објављене су збирка поезије *Зашто човек пада* Златка **Пангарића** и књига **Саше Радојчића** *Једна песма*. „Једна по једна песма и покушај тумачења, без претходног плана, и настала је, готово неприметно, ова књига, готово сама од себе, готово ненамерно, али не и случајно“, како то Радојчић наводи у *Предговору*, даље појашњавајући да текстови који чине ову књигу јесу мали херменеутички изгреди који нарушавају вечни мир песничког текста, и тиме му чине добро. За уредника је потписан Владимир Јерковић, опрему и прелом је урадио Дејан Подлипец, а књига је штампана у 300 примерака.

У оквиру првог *Сомборског књижевног фестивала*, победници на конкурсу за другу књигу младих аутора објављена је збирка поезије *Огањ Анђеле Пендић*.

У библиотеци Вељкових дана објављена је књига **Мира Вуксановића**, добитника награде *Вељкова голубица 2015*, *Повратак у Раванград : биографске приповести с прологом и писмом својих ликова*, девета у библиотеци Вељкова голубица. Објављен је и зборник радова са VIII и IX Вељкових дана, Књижевни портрет **Саше Хаци Танчића** и Књижевни портрет **Михајла Пантића**.

У оквиру манифестације *Подунавски дани Јаноша Херцега*, лауреату **Иштвану Беседешу** објављена је двојезична збирка поезије *Чауре* на српском и мађарском језику.

- Едиција *Сомборска баштина*

Током 2016. године у овој едицији објављене су књиге *Свечари капетана Бранковића Ђорђа Јањатовића* и *Наша болесна култура!* коју је приредио Владимир Јерковић од низа текстова које је др Радивој Симоновић објављивао у ванпартијском листу *Глас Народа* који је излазио у Сомбору, а био читан широм тадашње државе. У књизи Слободана Вукобратовића *Сватовски обичаји сомборских и салашарских Срба староседелаца* су детаљно, уз обиље фотографија, описани предсватовски обичаји, припреме зе сватове, обичаји првог и другог дана сватова и обичаји после сватова. Посебно поглавље књиге посвећено је сватовским свирачима и сватовским песмама.

Преведено је дело **Лазе Костића** Основно начело на енглески језик *The basic principle : a critical introduction to general philosophy.*

- Едиција **Константин**

Објављено је друго издање **Албиона В. Смола Адам Смит и модерна социологија** у преводу Атиле Сабоа и Владимира Јерковића. Прво издање књиге је уједно и прва књига која је објављена у овој едицији која је установљена са циљем да читаоцима приближи дела која никад пре нису превођена на наш језик.

У сарадњи са Историјским архивом Сомбор и УГ Раванградско пролеће објављена је књига др Стојана Бербера *Сведок времена. Књ. 1, Антибирократска револуција : (1987-1989).* Књига *Отпочиваљка и Војводина Видосаве Раич*, објављена је под покровитељством Ерсте банке.

Нови наслови у издавачкој продукцији Библиотеке су и **Човек и дело** Тихомира Петровића, професора књижевности Педагошког факултета у Сомбору, друго допуњено издање двојезичне књиге *Алтернатива, Повеља, Статут : нормативни оквир сомборске локалне самоуправе у периоду 1749-1918 = The Alternative, the Charter, the Statute : normative framework of Sombor local self-government in the period 1749-1918.*

Часопис за културу *Домети*

Уређивање часописа потписују Драган Бабић, Кајоко Јамасаки, Војислав Карановић и као главни уредник Саша Радојчић.

Домети 162-163

Рубрике овог двоброја за јесен-зиму 2015 године су: Датум, Реч, Споне, Боја и облик, Есеј, Баштина и Вредновања, у којима су текстови Мира Вуксановића, Васе Павковића, Енеса Халиловића, Јалмара Седерберга, Милете Продановића, Предрага Чичовачког, Живка Малешевића и других.

Домети 164-165

У овом двоброју за пролеће-лето, 2016. године налазе се рубрике *Реч, Есеј, Споне, Боја и облик, Чин, Вредновања*. У рубрици *Реч* објављени су радови Зорана М. Мандића, Дејана Симоновића, Душана Савића, Јелене Маринков, Милоша К. Илића, Чедомира Јаничића, Слађане Шимрак, Данила Лучића и Марије Павловић. Тамара Б. Крстић ауторка је текста „*Толико је једносставно створити усамљеног човијека*“ о (новијој) поезији Марка Томаша, у рубрици *Боја и облик*, објављен је рад Драгане Огњеновић *Мода и уметност*.

Годишњака Српске читаонице „Лаза Костић“ у Сомбору

Први број *Годишњака Српске читаонице „Лаза Костић“ у Сомбору* на око 200 страница и доноси преглед поједињих културних садржаја одржаних у Српској читаоници „Лаза Костић“ у Сомбору, опис књижевне манифестације „Дан Лазе Костића“ која се већ четврти пут приређује, извештај са Свечане скупштине

повојом 170 година од оснивања друштва, друге важне догађаје попут читаоничке славе и др. Посебна рубрика је посвећена издавачкој делатности читаонице која је у последње две године објавила шест издања, од чега су две књиге из едиције Венац Лазе Костића. Ту је рецензија књиге Основно начело аутора Лазе Костића коју је дао проф. др Предраг Чичовачки, даље, ту је разговор са академиком Миром Вуксановићем, а у рубрици Књижевници пишу два су текста, један прозаисте Михајла Пантића и други песника Лазе Лазића. У рубрици Осврт писао је Владимир Јерковић чланак под називом Осврт на протекло и коментар устава читаонице, у рубрици Виђење обратила се мр Снежана Клелић, добитница престижне награде Ђорђе Натошевић и председница Огранка Вукове задужбине у Сомбору. У рубрици Став централно место овог пута узима проф. др Саша Радојчић као добитник престижне Дисове награде, а у истој рубрици две су песме, Наши дани од Владислава Петковића Диса, и Мој син чита од Саше Радојчића. За рубрику Проза писала је књижевница Нада Душанић, рубрика Сећање је посвећена преминулом Сави Стојкову, текстом Тихом сетом спој бескраја књижевника и критичара Давида Кеџмана Даке. У годишњаку је присутан и приказ књиге Иво Андрић о сиротињи аутора проф. др Тихомира Петровића, који је написао Владимир Јерковић, док је за рубрику Поуке Влада Ђурковић написао пригодан чланак под називом Задужбинарство код Срба у Сомбору и околини духовно и материјално наслеђе потомцима. Годишњак обилује и фотографијама, штампан је на кунстдруку, у 200 примерака, издавачи су Градска библиотека Карло Бијелицки и Српска читаоница Лаза Костић у Сомбору, главни и одговорни уредник је Владимир Јерковић, прелом је радила Иња Фирањ, ликовну обраду Дејан Подлипец, а лектуру Игор Хилченко.

КЊИЖАРА

Нова делатност Градске библиотеке Карло Бијелицки у 2016. години. Књижара је отворена у новембру и налази се у згради Библиотеке у улици Краља Петра I број 11. Поред нових и старијих издања Градске библиотеке у књижари се могу купити књиге издавачких кућа Геопоетика, Лагуна, Клио, Евро бук итд. Књижара нуди услуге штампања, фотокопирања и коричења.

БИБЛИОТЕКАРСКО ДРУШТВО СРБИЈЕ

у 2016. години 13 стручних библиотечких радника било је учлањено у Библиотекарско друштво Србије.

- Зорка Исаков учествовала у раду Секције за матичне библиотеке.
- Наташа Плавшић учествовала је у раду Комисије за каталогизацију.
- Горан Малбаша учествовао је у раду Комисије за класификацију.

Форум Библиотекарског друштва Србије

у уторак 12. априла 2016. године одржан је Форум Библиотекарског друштва Србије, у оквиру манифестације „Дани библиотека и библиотекара“ чији

је организатор Градска библиотека у Новом Саду. Форум је одржан при Салону књига на Новосадском сајму, са почетком у 12 часова. Први панел био је посвећен теми Библиотекарско друштво у 2016. години: актуелна питања и планови а учесници су били др Богдан Трифуновић, председник БДС; мр Гордана Ђилас, члан Управног одбора БДС и Весна Степановић, секретар БДС. Други део Форума био је посвећен Промоцији стручно-научног часописа „Библиотекар“ (број 1-2, 2015). У овом делу говорници су били проф. др Жељко Вучковић (Педагошки факултет у Сомбору), главни уредник „Библиотекара“; Владимир Јерковић, директор Градске библиотеке „Карло Бијелицки“ Сомбор и др Богдан Трифуновић, председник БДС.

Овај број часописа **Библиотекар** одштампан је захваљујући Градској библиотеци „Карло Бијелицки“ а након речи захвалности главног уредника проф. др Вучковића и председника друштва др Трифуновића, говорио је директор Јекровић, који је представио своје виђење читаве проблематике и указао на значај овог најстаријег и најрепрезентативнијег научног и стручног часописа у библиотечко-информационој делатности у нашој држави. Уједно, скуп чланова БДС-а био је прилика да се поразговара са колегама о тренутној ситуацији у овој делатности на нивоу Републике Србије.

Библионет 2016.

Десете сусрети библиотекара били су посвећени дародавцима књига. Народна библиотека Вук Каракић у Крагујевцу била је домаћин јубиларног десетог стручно-научног скупа библиотекара Србије Библионет 2016. Тема овогодишњег скупа била је Легати и библиотеке целине, а у Крагујевцу су се окупили учесници из библиотека Србије, Македоније и Републике Српске.

Сомборски библиотекари, Наташа Плавшић, Жана Гњатовић, Дејан Подлипец и Иња Фирањ, на овом скупу презентовали су рад Сомборски легати. Том приликом су представљени легати Карола Вертешија, Милене и Богдана Џувера, Радивоја Додића, Радивоја Стоканова, Јакоба Келша (Бездан), Смиљке Куруцић Генгелацки (Стапар), Амалије Сулавер Раич (Бачки Монштор) и библиотека целина Петра Коњовића.

БЕОГРАДСКИ САЈАМ КЊИГА

По традицији, и 2016. године, група библиотекара организовано је посетила октобарски Сајам књига у Београду: Наташа Плавшић, Зорка Исаков, Анђелија Пругининић, Дејан Подлипец, Жана Гњатовић, Радмила Лазаревић, Марија Чачић, Љубица Стоканов, Адријен Галић, Радмила Пајић, Ангела Визи, Весна Трифуновић, Аница Пријић, Горан Малбаша.

АКРЕДИТОВАНИ СЕМИНАРИ

(програми сталног стручног усавршавања)

Од 2014. године сви стручни радници у библиотечко-информационој делатности обавезни су да током године сакупе најмање 6 бодова похађајући акредитоване семинаре који су намењени сталном стручном усавршавању. Сви библиотекари, књижничари и виши књижничари испунили су овај услов и у 2016. години.

- *Linked Open Data i Bibframe: novi oblici organizovanja metapodataka u bibliotekarstvu:* Зорка Исаков, Верица Сладојевић, Јелена Бачи, Ангела Визи, Горана Копоран, Дејан Подлипец, Иња Фирањ, Драгица Кнежевић Рајо.
- *Библионица – креативност за библиотекаре изван кутије:* Анђелија Пругинић, Бранислава Опачић, Радмила Лазаревић, Жана Гњатовић.
- *Каталогизација серијских публикација (штампаних и електронских) и формирање и одржавање збирке серијских публикација:* Страхиња Косановић, Марија Попић, Горан Малбаша, Наташа Плавшић, Аница Пријић, Адриен Галић, Радмила Пајић, Весна Трифуновић, Љубица Стоканов.
- *COBISS3/Каталогизацију, почетни:* Марина Брња.

ФИНАНСИРАЊЕ ТЕКУЋИХ ИНВЕСТИЦИЈА И ПРОГРАМА ЈАВНИ РАДОВИ

Уз минимална средства оснивача Библиотека је конкурсима у државним институцијама и фондацијама обезбедила средства за даље уређење и опремање Библиотеке и послове дигитализације кроз програме Јавних радова.

Национална служба за запошљавање	889.226,10 динара	Пројекат Јавни радови Старе новине Сомбора 7 лица
Министарство културе, информисања и информационог друштва РС	250.000,00 динара	Часопис за културу Домети
Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање АП Војводине	20.530,00 динара	Набавка књига
Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање АП Војводине	40.000,00 динара	Суфинансирање матичне делатности
Министарство културе, информисања и информационог друштва РС	80.910,00 динара	Откуп публикација за библиотеке 2016.

ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ

Током 2016. године Библиотека је у оквиру своје основне делатности велику пажњу посветила организовању разноврсне програмске активности. Реализовани програми били су планирани, редовно одржавани, добро посећени и тематски разноврсни.

Простор сале на Дечјем одељењу користиле су многе невладине организације, установе и удружења и на тај начин остварили сарадњу са Библиотеком. Међу њима су *Коло српских сестара*, *Историјски архив Сомбор*, *Студио 5*, Друштво српско-руског пријатељства, УГ Раванградско пролеће Сомбор, УГ Урбани Шокцу, Сомборски едукативни центар.

У сарадњи са **Колом српских сестара** обележен је Национални дан књиге, са програмом под називом **Знамените Српкиње – Царици Милици у част**. О лицу царице Милице говорио је Милан Степановић, завичајни историчар и публициста, стихове о царици Милици казивале су Тања Анастасија Недељков, Анђела Качандонов и Данијела Ерор. У програму су учествовали и ученици Музичке школе Петар Коњовић, Нађа Поповић, Оскар Ковач, Милица Марковић, Дајана Васиљковић, Милица Ненадић, Милош Стричевић, Николина Хаврељук, Ања Недељков, Јелена Јевросимов, Ана Парчетић и Анђела Ђапић у класи професора Иване Маџарац и Зорана Богдановића.

Јаззбука 4 одржана је у марту, а гост вечери је био саксофониста **Бунфорд Габор**. У оквиру ових програма, посвећених ћез музici, уз бенд **The Hat Matters**, у Сомбору су гостовали Војислав Савков, саксофониста и Марија Сомборац, вокална солисткиња.

Октобар месец је био у знаку бициклиста и циклопутника, Сомбор су посетили **Снежана Радојичић и Хрвоје Јурић**.

Бројни програми организовани су у сарадњи са **Историјским архивом Сомбор**. Неки од њих су промоција Историјског архива Града Новог Сада и презентација њихове издавачке делатности, промоција књиге *Свечари капетана Бранковића* аутора Ђорђа Јањатовића, предавање *СРПСКА ЦРКВЕНА АРХИВИСТИКА - наслеђе и будућност* (предавачи: Радован Пилиповић, директор Архива Српске Православне Цркве и Др Драгољуб Марјановић, Филозофски факултет Београд), веће у знак сећања на академика проф. др Чедомира Попова, промоцију књиге *Спорови око аутономије војводине 1961-1974.* и предавање *Стипендије за школовање у Русији*.

У сали на Дечјем одељењу организоване су трибине **Независне институције ближје грађанима, Лутријски виза програм** за САД, **Стипендије за школовање у Русији**. На Педагошком факултету у Спомен соби Норме и Препарандије, 30. новембра одржана је трибина *Сомбор, Војводина, Србија и стварање Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца 1918.*

Многобројне промоције књига су у потпуности испуниле 2016. годину.

У фебруару гости Библиотеке били су чланови познате рок групе **Ван Гог**, и овом приликом представили су монографију **Ван Гог – трагови прошлости**. Љиљана Хабјановић Ђуровић, у пренупој свечаној сали здања Жупаније, промовисала је своју књигу о Светом Сави **Гора преображења**. Традиционално је организована и промоција књиге добитника НИН-ове награде у свечаној сали Жупаније представљен је роман *Иследник* Драгана Великића. Књига је једна врста романсиране аутобиографије, у којој главни јунак ислеђује своје детињство и

сећање на мајку. Док читамо, нижу се слике градова и исечци из времена када је постојала велика Југославија. И при том нема идеализовања, него, напротив, разоткривања и тежње ка истини. Програм је водила Нада Душанић, а аутор је надахнуто читao одломке из романа. Након сваког одломка, критичарка Јасмина Врбавац је давала критичко тумачење текста. У завршном делу програма публика је постављала питања, а аутор је давао опширне и занимљиве одговоре. На молбу једног од преданих читалаца, пристао је да прочита и веома емотиван завршни део романа у коме се главни јунак обраћа мајци. На самом крају месеца, у сарадњи са издавачком кућом *Лагуна*, о **Паулу Коельју** и његовим делима причали су Драган Бабић и Тамара Крстић.

Уочи 8. марта, међународног Дана жена, одржано је у сарадњи са Удружењем грађана „Раванградско пролеће“, **Вече љубави**, на којем су своје радове читале сомборске књижевнице Видосава Раич, Зденка Феђвер, Љиљана Самарџић, Нада Душанић, Данијела Репман, др Бранка Мусулин Огар и Теодора Зорић. Вече је водила др Бранка Мусулин Огар. Песму Јована Дучића и његове мисли посвећене жени читao је гимназијалац Никола Паравина. Посебан гост вечери био је београдски песник Мајо Даниловић, који је својим експресивним казивањем изазвао посебну пажњу публике.

Поводом обележавања 260. година од рођења Аврама Мразовића, Градска библиотека *Карло Бијелицки*, Историјски Архив Сомбор и Вукова задужбина у Београду, организовали су, у суботу, 12. марта, промоцију књиге **Руководство за славенско красноречје**, у преводу Миливоја Р. Мијатова. Значај овог превода, огледа се у томе, да је Мразовић први пут доступан на савременом српском језику свима који су заинтересовани за његов рад и дело. На промоцији су учествовали протопрезвитер-ставрофор Миливој Мијатов (преводилац), проф. др Тихомир Петровић, рецензент, проф. др Стојан Бербер, уредник, проф. др Драгољуб Гајић, лектор и Владимир Јерковић, уредник. Беседе, које је Мразовић у књизи навео као пример, читала је Данијела Ерор.

Представљање новог, **двадесетог**, броја листа за културу *Аванград* одржано је у суботу, 16. 4. 2016. године, на Дечјем одељењу Градске библиотеке *Карло Бијелицки*. На представљању су причали Дејан Шимурда (члан редакције), Милан Живковић и Бранко Ђурчић (уредници). Било је речи о томе како је лист почeo са радом, како се развијао и у ком правцу оснивачи планирају да наставе са радом и ширењем слике другачијег Сомбора, града који преиспитује проблематику савременог друштва и појединих његових аспекта – изражених кроз различите рубрике *Аванграда* (разговори са познатим писцима и уметницима, књижевност, филм, психологија, филозофија, путопис, есеј, музика, приче и песме...). Као и у протеклих седам годинама (колико Аванград излази), циљ је да део тиража, поред Сомбора, добије и Апатин, Суботица, Нови Сад, Кикинда, Београд, али и градови региона (у Хрватској, Босни и Херцеговини, Црној Гори) у којима живе сарадници листа.

Мађарски часопис за културу и уметност *Marosvidék* представљен је, 22. априла, а о часопису су говорили Sándorné Szilágyi, одговорни уредник, Katalin Galamb, Erzsébet Mátó, Józsefné Puruczky и Neduczsa Szvetiszláv. Овом приликом, Сомбор је, поред наведених учесника, посетило још 30 гостију из Мађарске, који су након програма у Библиотеци обишли центар града и посетили здање Жупаније. У Скупштинској сали госте је са културно-историјским знаменитостима града Сомбора упознао хроничар Миле Војновић.

Угостили смо и добитника НИН-ове награде Владимира Пиштала, који је о свом новом делу говорио са проф. др Предрагом Чичовачки и Ненадом Шапоњом, песником есејистом, критичаром, уредником и оснивачем издавачке куће *Агора*.

У оквиру манифестације **Ћирилица пише срцем**, Владимир Јерковић, директор Библиотеке, представио је књигу Лазара М. Костића под називом **Крађа српског језика**.

У јуну месецу у сарадњи са УГ Урбани Шокци представљена је књига **Биле ричи, речник говора Моноштора из педесетих година прошлог века**. Марија Шеремашић, ауторка, написала је речник моношторског говора како би речи које нестају сачувала за будуће генерације и истраживаче. Поред ауторке, на промоцији су говорили Катарина Челиковић, Томислав Жигманов, проф. др Љиљана Коленић и Владимир Јерковић, директор Библиотеке. У програму су учествовали и женска и мушка певачка група *Краљице Бодрога* и *Бодрошки бећари*.

Атлас путовања **Бантустан**, представљен је сомборској публици у јуну, у сали Дечјег одељења Градске библиотеке. О пропутовању по Африци на које су се упутила три познаника 2009/10. године, људима које су сретали, различитим културама, пределима говорио је Урош Крчадинац, један од аутора књиге.

Књижевно вече **Жика из угла Живорада**, приређено је поводом 25-годишњице рада, Фондација „Лаза Костић“ (основана у Лондону 1991.) у Српској читаоници „Лаза Костић“ у уторак 21. јуна. Живорад Николић, у ТВ народу популарнији као **Жика Шареница**, појављује се у сродној улози у којој је некада наступао његов славни претходник, пештански доктор права Лаза Костић (1881. изабрани председник Српског новинарског друштва у Београду).

Промоција књиге **Шором, средом Боре Отића**, телевизијског и радио водитеља, творца култне емисије **5казање** одржана је 7. јула у свечаној сали здања Скупштине града Сомбора. На промоцији су говорили Бора Отић и Владимир Јерковић, директор Градске библиотеке *Карло Бијелицки*, а вече је отворила **Душанка Голубовић, градоначелница Сомбора**.

На Дечјем одељењу, 11. јула, књижевник из Књајићева, **Борислав Косановић**, представио је свој роман **Под сјенком букове шуме**. Роман је изашао у издању И.К. *Arte* из Београда, издавача Миодрага Јакшића, за кога је Косановић претходне две године објавио две збирке поезије. Поред аутора, на промоцији су се публици обратили Јелена Вукелић (проф. филозофије), као домаћин књижевне вечери и Предраг Јакшић, књижевник и драматург из Старе Пазове као рецензент овог занимљивог дела. Након поздравне речи, аутор и рецензент су изнели своје виђење дела, да би се након тог наставило читањем одломака романа и ауторовим образлагањем истих. Роман „Под сјенком букове шуме“, прво је прозно дело Борислава Косановића и по речима Предрага Јакшића изузетно је вредан, како са уметничке, тако и са историјске тачке гледишта.

Јавна трибина **Сећање на Мирослава Јосића Вишњића**, одржана је у четвртак, 15. септембра, у Српској читаоници Лаза Костић. Присутним су о Вишњићу, његовом књижевном опусу, животу, анегdotама, говорили Бранислав Ђурчић, Душан Бошков и Стојан Бербер. Текстове је читao Сергей Јовановић.

У Свечаној сали Жупаније 8. октобра одржана је промоција књиге Сто **бојсура у врту кинеских царева**, класична кинеска лирика од XI века пре наше ере до краја XII века. Књигу је приредио и са старокинеског превео Хироши Јамасаки **Вукелић**. Сомборци су имали част да уживо слушају професора јапанског језика, да чују детаље о његовом раду на овој књизи, о његовом животу и стваралачком путу. Његово излагање, пуно умереног хумора и занимљивих анегдота, успело је да употреби слику читаоцу који се могао питати како неко одлучи да преводи кинеску лирику на српски језик, а да притом кинески језик не говори. Хироши Јамасаки Вукелић је успео да одговори на сва питања присутних, али и више од тога. О књизи су говорили и познати српски песници: Војислав Караповић (језички редактор књиге) и др **Саша Радојчић**, сваки из свог угла. Др Саша Радојчић представио је књигу на првом месту као читалац, истакнувши њену

занимљиву организацију где се са леве стране налазе подаци о аутору, а са десне текст песме у оригиналу и њен превод. Такође, напоменуо је висок социјални статус старокинеских песника и издвојио теме које су универзалне у кинеској лирици. С друге стране, **Војислав Караповић** је изразио задовољство јер је могао допринети томе да ова књига буде што боља, истакавши да је рад са Хирошијем био прави ужитак. Програм је водила **Вања Вулин**.

У сарадњи са УГ „Раванградско пролеће“ одржана је на Дечјем одељењу Библиотеке промоција књиге универзитетског професора у пензији **Драгољуба Гајића**. Књига *Књижевност за децу и омладину у листовима и часописима за децу и омладину у Војводини до Првог светског рата* детаљно анализира стваралаштво за младе у том времену, у којем је, уз Нови Сад, Сомбор са својим чувеним „Голубом“ и другим листовима имао веома запажену улогу.

Промоција књиге *Егоизам - етичка студија о моралним принципима капитализма*, аутора **Слободана Саџакова** одржана је 1. новембра на Дечјем одељењу. На представљању књиге, поред аутора доц. др Слободана Саџакова, говорили су **проф. др Жељко Вучковић**, декан Педагошког факултета у Сомбору, доц. др **Михаел Антоловић**, такође са Педагошког факултета и **Владимир Јерковић**, директор Библиотеке, а нарочито занимљиво излагање имао је **проф. др Лино Вељак**, један од најугледнијих савремених хрватских филозофа.

Промовисана су књиге у издању Градске библиотеке, збирка поезије *Зашто човек пада* Златка Пангарића и књига *Тихомира Петровића Иво Андрић о сиротињи*. Промоција књиге *Алтернатива, Повеља, Статут - нормативни оквир сомборске локалне самоуправе у периоду 1749-1918* одржана пред свим омбудсманима локалних самоуправа Републике Србије Друго допуњено издање књиге, која за предмет има део историје Сомбора, под називом *Алтернатива, Повеља, Статут - нормативни оквир сомборске локалне самоуправе у периоду 1749-1918*, представљено је 5. октобра у Културном центру Кикинде и у среду, 12. октобра, пред омбудсманима при локалним самоуправама у Републици Србији у пуној сали здања Жупаније. Свим присутнима Град Сомбор обезбедио је поклон књигу.

Пројекције филмова

- Град Сомбор и Градска библиотека „Карло Бијелицки“ организовали су пројекцију документарног филма „Олуја над Бачком 1941.“. Фilm говори о уласку мађарских трупа на територију Бачке 1941. и судбини Срба из Бајмочке Рате, Мишићева, Растине и Алексе Шантића, које је окупациона војска Мађарске у Другом светском рату одвела у радне логоре у Барчу и Шарвару. Кроз ове логоре прошло је више хиљада људи и више од хиљаду их је умрло од последица тешког рада и болести или је убијено. Аутори филма су Ђорђе Шибалин, редитељ и сниматељ, Снежана Миливојевић уредник, репортер и наратор и Каталин Јухас, монтажа. Документарац је снимљен 2013. године и садржи сведочења преживелих жртава логора и њихових потомака. Фilm је премијерно приказан на мађарској националној телевизији, као и приликом Месеца српске културе у Мађарској у септембру 2014. године. Пројекција је одржана у петак, 22. јануара у 18 часова у сали Дечјег одељења Градске библиотеке „Карло Бијелицки“ пред преко 120 присутних грађана. Међу њима било је и неколико преживелих из ових логора који су се обратили окупљенима и кроз разговор након пројекције допунили ово значајно сведочанство о наведним догађајима ратне 1941.

године. Давид Кецман Дако водио је скуп, присутнима су се обратили и аутори филма, а сви су имали и прилику погледати изложбу фотографија и докумената посвећену овим страшним догађајима коју је обезбедио и приредио Јован Вукобратовић.

- *Студио 5* у сарадњи са Градском библиотеком *Карло Бијелицки* организовао је десету по реду турнеју путујућег филмског фестивала *Слободна Зона*. У периоду од 22. до 26. маја приказани су најбољи филмови одабрани од стране публике самог фестивала. Овогодишњи избор филмова са „Слободне зоне“ обухвата убедљивог победника фестивала по гласовима публике, „Дугме од седефа“ чувеног чилеанског редитеља Патрисија Гузмана који су у овом филму окреће угроженој заједници којој је историја одузела глас - домородачком становништву чилеанске Патагоније, десеткованог од стране првобитних колонизатора и готово докрајченог бруталношћу Пиночеовог режима. „Овнови“, други филм исландског редитеља Гримура Хаконарсона, о два брата фармера, које након четри деценије свађе спаја вест о болести посебне расе овнова које њихова породица гаји генерацијама, наишао је на одличан пријем код београдске публике. Филм Пабла Лараина, „Клуб“, доноси причу о изопштеним свештеницима и часним сестрама осумњиченим за бројна криминална дела - од злоупотребе деце до трговине бебама невенчаних мајки. „Плес са Маријом“ представља плесачицу Марију Фукс, која је свој цео живот посветила обуци плесача, посебно оних са инвалидитетом. Али сада, у својој 90. години, она открива да је управо она свој најзахтевнији ученик. Филм „The Yes Men су револтирани“ прати злогласне активисте „The Yes Men“ у новим урнебесним преварама против великих корпорација.
- 16. априла 2016. године - Пројекција документарног филма *Зaborављени сомборци*, у Српској читаоници *Лаза Костић*

Изложбе

- *Вознесење отаџбине* је посебна тематска изложба, на којој су представљене 23 слике и једна скулптура, за чију је реализацију, идеја потекла од стваралаца, учесника ликовних колонија Колут Мандић. Аутори изложбе *Вознесење отаџбине*, њих 24, долазе из Украјине, Русије, Грчке, Србије, Бугарске, Белорусије. Изложба је отворена 24. маја у 18 часова на Дечјем одељењу Библиотеке и трајала је до 27. маја 2016.
- Пре три године Милош Мандић, оснивач и уредник Ликовне колоније „Колут Мандић“ реализовао је идеју групне изложбе под називом „Српски сликари Америци“. Око тог пројекта окупило се тада двадесет и пет савремених српских сликара различитих поетичких и техничких определења, који су аутономно, сваки из свог угла, имагинирали властити доживљај велике теме познате под именом *Америка*. Поставка обухвата 32 уља на платну и две скулптуре, чији су аутори млади српски сликари, студенти, докторанти и асистенти свих ликовних академија у Србији. Препоручили су их универзитетски професори, ликовни критичари и галеристи. Изложбу су отворили Милош Мандић и Ерика Кин, аташе за културу амбасаде САД-а у Србији. Изложба је трајала од 31. маја до 11. јуна 2016. године.
- У просторијама Дечјег одељења Градске библиотеке „Карло Бијелицки“, у уторак, 4. октобра свечано је отворена изложба фотографија „Деца у

Великом рату 1914-1918", аутора Наде Петровић, др Видоја Голубовића и Предрага Павловића. Окупљене је пригодним речима поздравио Саша Сабадош, из Историјског архива Сомбор, а програм је водио Алекса Зарев. Један од аутора изложбе, др Видоје Голубовић истакао је да не постоје тачни подаци колико је деце и младих страдало у ратним дејствима Првог светског рата. Изложба представља дар Удружења ратних добровољаца деци и свима онима који желе да чују о њиховом страдању, како се њихова жртва никад не би заборавила.

Голуб 2016.

Свечано уручење награде Голуб 2016 одржаће се у уторак, 27. септембра, у 12 сати, у сали Дечјег одељења Градске библиотеке Карло Бијелицки у Сомбору. На седници одржаној 2. августа жири, у саставу Гојко Божовић, председник, Нада Душанић и Владимир Јерковић, је донео једногласну одлуку да награда Голуб за 2016. годину припадне Ђорђу Мајсторовићу за рукопис збирке приповедака *Улица изгубљених речи*.

Осамнаест прича Ђорђа Мајсторовића у збирци приповедака *Улица изгубљених речи* представљају потрагу за формама разумевања и изражавања разноврсности савремене свакодневице. Оглашавајући се некада у кратким причама, некада у причама стабилне и разуђене нарације, Мајсторовић показује поверење у причу као облик тумачења непосредне свакодневице и као начин да се дође до дубљих увида. Његово приповедање осцилира између различитих лица и перспектива из којих се приповеда, између различитих градова и аспекта стварности, између врхунских писаца модерне литературе и икона популарне културе. Мајсторовић приповеда спонтано и најчешће из искуствене перспективе, полазећи од раних јада одрастања и формирања у препознатљивом урбаном, социјалном и историјском контексту. Отуда приче у збирци Улица изгубљених речи откривају, пре свега, истраживање и преиспитивање, при чему се они некада више односе на сам поступак причања, а у другим приликама више су усмерени на сам тематски оквир ових прича. Због тога приче у збирци Улица изгубљених речи ваља најпре препознати као потрагу за властитим приповедачким гласом и за специфичном тачком гледишта. Награда Голуб за 2016. годину јесте подстицај младом писцу да ту потрагу настави и да властитим приповедачким истраживањима да и нове форме и нове садржаје.

Ђорђе Мајсторовић је рођен 1986. године у Тузли. Дugo времена је живео у Нишу где је дипломирао на Филозофском факултету, на департману за историју. Сада живи у Новом Саду. Пише кратке приче које су до сада појединачно објављиване у зборницима избраних радова.

Манифестације

Први Сомборски књижевни фестивал

Први Сомборски књижевни фестивал одржан је протеклог викенда у нашем граду. Захваљујући одличној сарадњи организатора фестивала са Градском библиотеком „Карло Бијелицки“, наши суграђани су уживали у читању и

разговору са гостима писцима. Програмски изазов који је фестивал поставио је упознавање сомборске публике са актуелним ствараоцима који се годинама налазе на врху књижевне сцене, што је потврђено бројним освојеним наградама.

Фестивал је отворен у петак, 13. маја, пригодним говором Владимира Јерковића и Тамаре Крстић, испред уредништва фестивала. Прве вечери, публика је имала прилику да упозна прозаисте Срђана Срдића, Угљешу Шајтинца и Ота Олтвањија. Критичар Драган Бабић дао је преглед рада аутора и тиме публици приближио лепезу прозног стваралаштва, говорећи из угла првенствено читаоца. Након лепих речи о врху прозне сцене, публика је имала част да слуша ауторе како читају своја, махом необјављена дела, и тиме буду сведоци дела у настајању. Замишљен као упознавање писаца, фестивал је понудио Сомборцима став аутора о тренутном стању у књижевности, као и мало ближем раду наших аутора, током разговора који је са њима водила Тамара Крстић.

Друге вечери бину су делили песници Ана Ристовић, Ален Бешић и Јасмина Топић. Критичар Бранислав Живановић је публици приближио песнички језик аутора и њима препустио да се након уводне речи публици обрате како најбоље умеју – својим стиховима. Расположени аутори су читали и створили публици одличан угођај и уживање у пријатној атмосфери. Ни друге вечери нису изостали пријатан разговор и расположени аутори, те је Тамара Крстић као модератор водила разговор са песницима, дајући публици увид у њихове пројекте ван песничког света.

Сомборски књижевни фестивал, чији је циљ промовисање савремене књижевне сцене Србије, избегао је сенку заборава отварањем конкурса за другу књигу аутора млађих од 35 година. Друге фестивалске вечери жири је доделио награду Анђели Пендић, младој београдској песницињи, чији је рукопис „Огањ“ изабран као најбољи. Награда, у виду уметничког експоната који симболизује другу књигу, била је леп додатак на тираж који је Анђелу дочекао у Сомбору. Ова специфичност даје решење тзв. проблему друге књиге младих аутора. Критичар Бранислав Живановић је прочитao део из поговора ове збирке и тиме присутнима приближио одлуку за одабир овог рукописа. Анђела се обратила публици речима захвале организаторима и представила се публици читањем својих песама из победничке збирке.

Дан Лазе Костића

Манифестација **Дан Лазе Костића** одржана је четврти пут у петак, 3. јуна 2016. године. Добитници повеље **Венац Лазе Костића** за 2016. годину су песници **Душко Новаковић** и **Стојан Бербер**.

Манифестацију је отворио Владимир Јерковић, директор Библиотеке, а поред њега све присутне је поздравио Милош Милошевић, секретар УГ Равангадско пролеће, који је том приликом уручио Захвланице представницима Градске библиотеке Карло Бијелицки, Српске читаонице Лаза Костић и Дома ученика у Сомбору.

У оквиру песничке речи, наступили су песници, чланови Друштва књижевника, Зденка Феђвер, Видосава Раич, Ксенија Марић Ђорђевић и Златко Пангарић.

Поред награђених, у Српској читаоници говорили су и Драгољуб Гајић, Предраг Богдановић Ци и Лидија Неранџић Чанда са својим ученицама.

Програм су својим наступом употпунили ученици Музичке школе Петар Коњовић, Виктор Ђурић на гитари у класи професора Александра Пешића и Немања Вукичевић на хармоници, у класи професорице Милице Малиџан.

Градска библиотека је, овом приликом, сомборској публици поклонила књигу *Триптих о Лази Костићу* Петра Милосављевића.

Подунавски Дани Јаноша Херцега 2016.

Књижевна награда „Херцег Јанош”, чији утемељитељ је Цепно позориште Берта Ференц, уручена је књижевнику из Иштвану Беседешу.

Овогодишњи лауреат је Иштван Беседеш (1961), књижевник из Сенте. Дипломирао је на катедри за мађарски језик и књижевност Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду. Био је главни и одговорни уредник чуvenог књижевног часописа „Új Symposion”, уредник је и оснивач електронског књижевног часописа „zEtna”. Поред повеље, као награда, у издању Градске библиотеке Карло Бијелицки, објављена је књига песама Иштвана Беседеша под насловом „Кокон”. Књига је двојезична, на српском и мађарском, а превод потписује др Драгиња Рамадански.

Пијаниста Иштван Секељ извео је неколико копозиција, а представљене су и нове књиге Марије Ваšаћи и Јожефа Ј. Фекетеа, алиас Ефемерија Силвер.

X Вељкови дани

Градска библиотека „Карло Бијелицки“ и Организациони одбор Вељкових дана приредили су *X Вељкове дане* под покровитељством Града Сомбора.

Књижевна манифестација „Вељкови дани“ одржана је 8. и 9. децембра.

Први дан манифестације одвијао се у Градској библиотеци и обележен је Округлим столом на тему „Легат Вељка Петровића“. Свечаност је отворио управник Библиотеке, Владимир Јерковић, а програм је водила Марија Чачић, руководилац Завичајног одељења. Учесници Округлог стола били су Ксенија Самарџија, кустос Куће легата, Радован Поповић, Милан Степановић и др Мирослав Стојисављевић. Присутнима се обратио и директор Куће легата Филип Брусић-Ренауд. Говорећи о заоставштини Вељка Петровића, указало се на стање у којем се овај легат нашао и на могуће поступке у циљу његовог очувања. Освртом на писма као значајног дела рукописне грађе у остварности, назначена је будућа сарадња Библиотеке и Куће легата на објављивању богате преписке Вељка Петровића. Посетиоци су, на крају свечаности, могли видети поставку дела архивске грађе из легата под називом „Сомбор Вељка Петровића“.

Другог дана манифестације, на Дечјем одељењу приказана је епизода из серијала „Кад сам био мали“ о Вељку Петровићу. Радмила Лазаревић и Анђелија Пругинић, библиотекарке, објавиле су резултате међународног конкурса за најуспелију

Голубић и уручиле награде присутним добитницима, Милици Равњак из Бешке, Јани Стојисављевић из Сомбора и Петру Лучићу, ученику првог разреда ЈУ Гимназије из Живинице (БиХ), добитнику *Гран при Голубић* за 2016. годину, за причу *Oграде*.

Програм је настављен у Великој сали Скупштине града, где је, након поздравног обраћања Немање Сарача, члана Градског већа за културу и Владимира Јерковића, управника Сомборске библиотеке, представљен књижевни портрет Мира Вуксановића, добитника награде *Вељкова голубица* за 2015. годину. Тим поводом говорили су проф. др Славко Гордић, проф. др Петар Пијановић, Радован Бели Марковић, проф. др Стојан Ђорђић, проф. др Радивоје Микић, проф. др Љиљана Пешикан Љуштановић, проф. др Мирјана Д. Стефановић, Селимир Радуловић,

проф. др Саша Радојчић, Ненад Станојевић, Драган Бабић, проф. др Тихомир Петровић и академик Миро Вуксановић. Свечаност је отворила и водила Марија Чачић, руководилац Завичајног одељења Градске библиотеке.

У завршном делу манифестације Тихомир Петровић, председник Организационог одбора Вељкових дана, прогласио је лауреата за 2016. годину и изнео образложение одлуке о додели награде.

Лауреат Вељкових дана за 2016. годину је ДАВИД АЛБАХАРИ

Образложение уз одлуку о добитнику награде *Вељкова голубица 2016.*

Овогодишњи добитник књижевне награде *Вељкова голубица* Давид Албахари улази у ред најзначајнијих прозаиста савремене српске књижевности. Рођен 1948. у Пећи, своју прву збирку прича *Породично време* објавио је 1973. Већ том књигом је стекао наклоност критике, а недуго потом уследила су и формална признања. За књигу прича *Опис смрти* која је изашла 1982. добио је Андрићеву награду. Књига прича *Пелерина* (1993) награђена је наградама „Станислав Винавер“ и „Бранко Ђорђић“, роман *Мамац* (1996) НИНОВОМ наградом, а књига прича *Сваке ноћи у другом граду* (2008) наградом „Златни сунцокрет“. Од 2006. је члан САНУ ван радног састава. До сада је Давид Албахари објавио 13 књига прича, 14 романа и три збирке есеја.

Већ од првих Албахаријевих књига су могле да се препознају неке трајне особине његовог прозног поступка и уметничког света оствареног тим поступком. Реч је о карактеристично постмодернистичком споју наглашавања артифицијелности књижевног текста, са бројним аутореференцијалним пасажима, са једне стране, а са друге – верности приповедању у једном такорећи архетипском смислу. Албахаријево приповедање окреће се како тихој драми урбане свакодневице, тако и трауматичним местима новије историје. Аутобиографским елементима првог, „интимистичког“ слоја одговара јасно вредносно опредељење у другом, „епохалном“. Данашњем читаоцу су важна оба та слоја. Та важност, уз висок артистички ниво прозног дела Давида Албахарија, мотивисало је жири да овог писца прогласи добитником награде *Вељкова голубица*.

ДЕЧЈЕ ОДЕЉЕЊЕ

Посете предшколаца

Дечје одељење Сомборске библиотеке у сарадњи са Предшколском установом Вера Гуцуња реализује уписивање свих полазника ове установе у библиотеку. Деца долазе у библиотеку, учествују у радионицама, добијају чланске карте. Овим путем упознајемо најмлађе Сомборце са разноврсним услугама Библиотеке, подстичемо читање и стичемо сталне кориснике библиотечко-информационих услуга.

Онлајн недеља 2016.

Онлајн недеља је годишња европска дигитална кампања која укључује и охрабрује људе да користе нове технологије и Интернет уз помоћ вештина које им пружају приступ многобројним могућностима онлајн света. Ове године Онлајн недеља одржана је од 14. до 20. марта широм Европе. Већ неколико година уназад

Сомборска библиотека учествује у Онлајн недељи разноврсним програмом. Тим поводом, на Дечјем одељењу Библиотеке биле су реализоване следеће активности:

- Радионица Паметан клик - где су деца могла да науче шта је то рачунар, чemu он служи, како безбедно и правилно могу да користе Интернет.
- Увод у коришћење Интернета - заинтересовани старији суграђани и њихови унуци и унуке могли су да направе своје прве заједничке кораке у виртуелном свету.
- Семинар о е-услугама Библиотеке - циљ семинара био је упознавање корисника са услугама које Библиотека нуди путем Интернета.

Путем банера који су били постављени на нашим сајтовима www.библиосо.орг.рс и www.библионица.рс грађани су могли да се прикључе овогодишњој кампањи као и да провере знање о информационо-комуникационим технологијама.

Међународни дан дечје књиге 2016.

Међународни дан књиге за децу, уведен је пре скоро пола века како би се скренула пажња на потребе најмлађих читалаца. Обележава се 2. априла на дан рођења Ханса Кристијана Андерсена, творца Мале Сирене, Ружног Пачета и других бајки које су обележиле и обележавају детињство генерација и генерација деце широм планете. Празник књиге за децу, установљен је 1967. године на основу одлуке коју је донео УНЕСЦО, како би се деци послала порука о магији књижевног надахнућа и важности развијања љубави према писаној речи.

Овим поводом су Дечје одељење Сомборске библиотеке посетили велики стваралац и писац за децу - Љубивоје Ршумовић и сомборска песникиња Теодора Зорић. Потом се чика Ршум дружио са децом у Народном позоришту у Сомбору, које је несебично уступило велику сцену за ову прилику. Блиставо чисту и полетну поезију за децу Теодоре Зорић смо на крилима маште талентованих ученика из различитих основних школа, чули у сали Дечјег одељења библиотеке.

Светски дан књиге и ауторских права 2016.

Светски дан књиге и ауторских права обележава се 23. априла сваке године. Одлука о обележавању Светског дана књиге и ауторских права донета је на Генералној конференцији Унеска одржаној у Паризу 1995. године. Посетили су нас ученици ОШ Братство јединство у пратњи учитељица. Читали смо причу **Случај клемпаве куће** нашег аутора Дејана Алексића и учествовањем у квизу одгонетнули ко је и како решио случај клемпаве куће.

Biblio Café

Дана 8. јуна текуће године реализован је Библио Кафе као резултат сарадње Дечјег одељења Сомборске библиотеке са наставницом српског језика Смиљом Миланов и ученицима шестог разреда Основне школе Доситеј Обрадовић и различитим институцијама, организацијама и удружењима која се баве децом и младима. Циљеви ове активности били су мапирање потреба деце и младих, представљање институција, организација и удружења, промоција хуманих вредности, информисање, промоција читања, повезивање, креативно и квалитетно дружење и зближавање.

Летње библиотуре

Током јула и августа, уторком и четвртком, код нас је било овако весело! Читали смо приче, правили обележиваче, рибице, лептириће, делили знања о

вештини савијања папира, састављали Лего коцкице, маштали о различитим острвима, такмичили се у зоо квизу...

Међународни дан писмености 2016.

Дечје одељење Сомборске библиотеке наставља традиционалну сарадњу са својим верним корисницима – малишанима. Међународни дан писмености (8. септембар) обележили смо радионицама у којима су учествовали ученици сва три одељења другог разреда ОШ Иво Лола Рибар. Упутили смо их у настанак слова, писма, књиге и библиотеке и предочили да данас бити писмен не значи исто што и пре 20, 30, 50 и више година. Писменост данас подразумева шири контекст знања и вештина; она значи информациону, информатичку, друштвену, медијску, дигиталну, библиотечку писменост.

Дечја недеља 03.10. - 09.10. 2016. год.

Нећу да бригам, хоћу да се играм!

Још једна Дечја недеља у Сомборској библиотеци по мери детета и у складу са слоганом.Овај пут с акцентом на дечјој игри, играли смо старе и друштвене игре и тако ширили тимски дух и дух пријатељства.Кроз двадесет радионица у пет дана анимирали смо преко пет стотина деце из свих школа и предшколске установе.Тако смо на свој начин допринели остваривању једног од најважнијих дечјих права – право на игру и здраво одрастање у амбијенту прављеном искључиво по мери детета.

Дружење са Весном Алексић

Сомбор је, 18. октобра, посетила позната књижевница за децу и младе Весна Алексић и на Дечјем одељењу библиотеке се дружила са децом из Основних школа Доситеј Обрадовић и Никола Вукићевић. Књижевница је представила своје књиге и у разговору истакла значај читања и књиге која пружа нове авантуре сваком новом прочитаном страницом и може бити пријатељ, инспирација, учитељ. Основце је највише занимало шта књижевници инспирише и подстиче на писање, како изгледа сам процес настанка књиге, које су њене омиљене књиге.

Радионице Народне банке Србије у Библиотеци

Народна банка Србије је у сарадњи са Градском библиотеком у Сомбору од 02. – 04. 11.2016. год. организовала неколико едукативних радионица на тему финансијске едукације младих. Програм се састојао од више акција у сврху промовисања дечје штедње, препознавања фалсификата, историјат новца итд. Гости су одржали пет радионица за три дана. Једну у Бачком Моноштору за децу од IV - VIII разреда на тему „Динар наш новац“.Три радионице су одржане на Дечјем одељењу. Једна за седмаке из школе „Аврам Мразовић“ на тему „Динар наш новац“ и две радионице на тему „Финансије за касније“ за средњошколце из Економске и Техничке школе. У петак, 04.11.2016.год. одржана је радионица „Знаменити Срби“ у библиотеци у Клајићеву за децу другог разреда Основне школе „Никола Тесла“ где су се деца упознала са знаменитим личностима са папирних новчаница.

Троје врсних стручњака и излагача из Народне банке Србије на челу са Снежаном Џвијетић, уз нашу скромну помоћ, напустили су Сомбор и Библиотеку задовољни

и са жељом да наставимо сарадњу у циљу даље финансијске едукације младих у нашем окружењу.

СТАЛНЕ РАДИОНИЦЕ

Сталне радионице на Дечјем одељењу Сомборске библиотеке везане су за значајне датуме, личности и теме. Уз пратњу васпитача, учитеља и наставника 100 радионица посетило је преко 2 000 деце. Тематске радионице су едукативног и забавног карактера у зависности од теме и узраста одређене групе деце. БОНТОН, ПЕТ ЧУЛА, ОСЕЋАЊА, ПАНТОМИМА, ТЕМАТСКЕ КВИЗ РАДИОНИЦЕ, КРУГ ПРИЈАТЕЉСТВА, ПИСМО ДЕДА МРАЗУ, СКРИВЕНО БЛАГО, КАД ПОРАСТЕМ БИЋУ..., УПОЗНАЈМО БИБЛИОТЕКУ, ПИСМО ДИЗАЈНЕРА су наше сталне радионице. Запослени на Дечјем одељењу Градске библиотеке Карло Бијелицки током целе године приређивали су сталну радионицу Читалиште, на којима су присуствовали малишани предшколских установа и основношколци. Уз организовање радионица Библиотека бележи сталне групне посете предшколског и школског узраста. Боравећи у Библиотеци деца упознају њен рад или се наменски организују часови и предавања. Водитељи радионица су запослени библиотекари Дечјег одељења.

ПРОГРАМИ НАРОДНИХ КЊИЖНИЦА И ЧИТАОНИЦА У СЕЛИМА

Алекса Шантић

Јунар: 2 читалачка преподнева с децом предшколског узраста и ученицима IV разреда (укупно 28 учесника).

Фебруар: 5 радионица (Умем да кажем НЕ, Зечићи против пчелица, Бонтон, Азбучна добродошица, Позивница), укупно 65 учесника.

Март: 3 радионице за децу Пролеће у мом селу, Бојење ускршњих јаја, Читање песама о пролећу. Укупно 38 учесника.

Април: 3 радионице Безбедност на интернету, Библиографија, Песничко преподне, укупно 38 деце.

Мај: 3 радионице (Читалачка преподнева, Лепо понашање). Укупно 36 учесника.

Јун: 3 радионице: Научимо да хвалимо једни друге, Будимо добар слушалац, Читалачко преподне. Укупно 43 учесника.

Јул: 1 радионица Друштво с машином, 9 учесника (деца).

Септембар: 1 радионица, тема Породица, полазници предшколци, њих 18.

Октобар: 1 радионица – илустрација прочитане песме, 15 деце учесника.

Новембар: 1 радионица за децу Време, шта је то?

Децембар: 2 радионице – Читалачко преподне и Моја машина може свашта. Укупно 24 учесника.

Бачки Брег

Фебруар: 3 организоване, колективне посете деце из вртића и месне школе ради упознавања с радом библиотеке и уписа; 1 час посвећен Ј. Ј. Змају деци V разреда.

Април: 1 организована, групна посета предшколаца и разговор о књизи.

Децембар: 1 радионица – Читалачко преподне.

Бачки Монаштор

Март: 1 организована, групна посета ученика V разреда.

Бездан

Јануар: Понедељак – састанци тима за израду сајта Културно-просветне заједнице Бездан ради промоције туризма, сајта Основне школе „Братство-јединство“ у Бездану и сајта Месне заједнице Бездан, 4. Уторак – састанци с члановима асоцијације *Подунавље* ради праћења конкурса значајних за невладин сектор, предузетнике и локалну самоуправу, 4. Среда – радионице секције КУД-а *Петефи Шандор*, неговање израде традиционалних ручних радова, 16 чланова. 4. Четвртак – радионице удружења *Црвена ружа*, неговање израде традиционалних ручних радова и производа стarih заната, 63 члана. Пробе драмске секције КУД-а *Петефи Шандор*, 1, 21 члан. Укупно 107 учесника. Библиотекари обрађују мета податке и постављају на библиотечки сајт *Годишњак друштва Бач-Бодрошке жупаније*.

Фебруар: 5 састанака тима за зраду сајта; 3 састанка с асоцијацијом *Подунавље*; 4 радионице ручних радова секције КУД-а *Петефи Шандор*; 4 радионице ручних радова и стarih заната удружења *Црвена ружа*; 1 интервју Золтана Фокија екипи ТВ из Кечкемета, Мађарска о култури и историји Бездана; 1 састанак организационог одбора манифестације *Петоспрег* (КУД-ови из Бездана, Сомбора, Чонопље, Св. Милетића и Телечке). Укупно 104.

Март: 4 састанка тима за израду сајта; 5 састанака с члановима асоцијација *Подунавље*; 4 радионице ручних радова секције КУД-а *Петефи Шандор*; 4 радионице ручних радова и стarih заната *Црвена ружа*; 1 културни програм у дворишту библиотеке. Укупно 160 учесника.

Април: 4 састанака тима за израду сајта; 4 састанака с асоцијацијом *Подунавље*; 4 радионице ручних радова секције КУД-а *Петефи Шандор*; 3 радионице ручних радова и стarih заната *Црвена ружа*; 1 организована, групна посета деце из вртића.

Мај: 4 састанак тима за израду сајтова; 4 састанка посвећена разним актуелним састанцима; 4 радионице ручних радова секције КУД-а *Петефи Шандор*; 4 радионице ручних радова и производа стarih заната секције *Црвена ружа*;

Јун: 4 састанака тима за израду сајтова; 4 састанка с асоцијацијом *Подунавље*; 5 радионице ручних радова секције КУД-а *Петефи Шандор*; 5 радионице ручних радова и производа стarih заната секције *Црвена ружа*; 1 предавање чија је тема била *породица*.

Јул: 4 састанака тима за израду сајта; 4 састанка асоцијације *Подунавље*; 4 радионице ручних радова секције *Петефи Шандор*; 4 радионие ручних радова и стarih заната секције *Црвена ружа*. Укупно 94 посетиоца.

Гаково

Март: 1 организована, групна посета ученика И разреда ради учлањења, разговор о књизи, читању и библиотеци. Укупно 14 чесника.

Кљајићево

Септембар: 1 књижевно вече – промоција књиге *Алтернатива, Повеља, Статут* милоша Петровића и Владимира Јерковића (30 посетилаца).

Новембар: 1 радионица Народне банке Србије *Знаменити Срби на новчаницама*.

Риђица

Јануар: 2 састанка удружења грађана *Риђица Аграр*, секција виноградара.

Фебруар: 2 предавања за пољопривреднике; 1 састанак секције виноградара; 2 организоване, колективне посете ученика месне основне школе.

Март: 1 организована, групна посета ученика ВИИ разреда.

Април: 3 организоване, групне посете предшколаца и деце ВИИИ разреда,

Станишић

Јануар: 2 квиза, познавање речи.

Фебруар: 7 организованих, групних посета деце из школе; 1 квиз за децу; 1 турнир *Човече не љути се*; 4 јавна читања књижевних дела намењених деци; 2 оригами радионице за децу.

Март: 3 радионице *Цвет на дар, Песме Ј. Ј. Змаја, Поезија Ђ. Јакшића и Л. Костића*.

Април: 5 радионица посвећених очувању животне средине и прослави Ускрса; 1 организована групна посета деце из основне школе; 1 књижевно вече посвећено стваралаштву Стојана Бербера и Лазе Костића.

Мај: 1 посета ученика В разреда посвећена теми школске лектире; 2 радионице поводом *Дана словенске писмености*, прва историјски приказа, друга калиграфска радионица; 1 *Петиција за очување библиотечког огранка у Станишићу*.

Јун: 1 посета ИИ разреда основне школе; 1 читалачко пре подне с ученицима ИИ разреда. (Укупно 36 учесника). 1, наставак активности да би се очувао огранак у Станишићу; 3 квиза за децу различитих узраста; 1 игра слична Златном кругу за средњошколце; 1 сарадња са СКИД-ом *Извор* из Станишића.

Јул: 1 концерт СКУД-а *Извор*.

Август: 8 проба и 2 представе *Седам снежана и патуљк* Тоде Николетића; 2 концерта, библиотекарка је била водитељ; 1 изложба *Традиционална оруђа за прераду вуне*.

Октобар : 2 радионице, читалачка преподнева с децом предшколског узраста и ученика ИВ разреда.

Новембар: 1 читалачко преподне с предшколцима.

Децембар: *Божићна радионица*, 11 учесника.

Стапар

Фебруар: 1 посета учника ВИИ разреда, разговор о књизи и настанку читаонице.

Април: 2 организоване, групне посете предшколаца и ученика основне школе уз уприличене, узрасту примерене разговоре о књизи.

Телечка

Јануар: 4 радионице ручних радова – удружење жена; 3 пробе оркестра *Цитра*.

Фебруар: 4 радионице ручних радова; 4 пробе оркестра *Цитра*; 1 радионица за децу.

Март: 2 радионице традиционалних ручних радова; 2 пробе оркестра *Цитра*; 1 Ускршња радионица за децу.

Април: 4 радионице ручних радова; 4 пробе оркестра *Цитра*; пробе драмске и фолклорне секције.

Мај: 4 радионице ручних радова; 3 пробе оркестра *Цитра*.

Јун: 4 радионице ручних радова; 2 пробе оркестра *Цитра*.

Јул: 3 радионице ручних радова; 2 пробе оркестра *Цитре*; учешће у *Данима драмске секције* месног КУД-а 11-18. јул.

Чонопља

Фебруар: 1 организована посета деце из вртића; 1 курс енглеског језика.

Април: 1 организована, групна посета предшколаца; часови енглеског језика.

Мај: 1 изложба слика чонопљанске донаторске колоније *Сликари доброг срца*, 28. мај.

Септембар: 1 почeo курс енглеског језика.

Октобар: 1 изложба сликара из Оџака Предрага Вујиновића; у току је курс емглеског језика.

Новембар: 1 радионица *Психосоцијално оснађивање жена на селу са исткуством насића или у ризику насиља.*

АКТИВНОСТИ НА ОДЕЉЕЊИМА

Дечје одељење – одржано је 90 различитих радионица са укупно 1844 учесника.

Позајмно одељење -Све време упоредо са радом са читаоцима, срећивање фонда и његово чишћење, учешће у процесу избора назива нових књига за набавку.

Научно одељење

Август: 1 изложба - 24. августа у простору Лазине е-читаонице организована је изложба о др Радиоју Симоновићу.

Септембар: Библиотекари су, осим редовних послова, по налогу директора радили и:

1. Наташа Плавшић: припремне радње за отварање књижаре у библиотеци;
2. Марина Брња, Ерсилија Вукичевић, Верица Сладојевић задужене су за естетско уређење књижаре;
3. Горан Малбаше: лекторисање текстова за Домете и драма Миливоја Млађеновића.

Октобар: Наташа Плавшић – оснивање књижаре;

Марина Брња – скенирање књиге „Знаменити Сомборци“

Горан Малбаша – лекторисање књиге „Повратак у Раванград“

Састанак Издавачког савета – усвојен план за 2017. годину.

Библиотека је постала чланица мреже ЕУТЕКА – 47 библиотека у Србији – пунктови за информисање о ЕУ.

Новембар: Наташа Плавшић - припремне радње за отварање књижаре 28. XI 2016. године.

Марина Брња – конвертовање скенираног текста „Знаменитих Сомбораца“ помоћу ОЦР програма и превођење претходно коригованог текста у ОЦР „Историја Сомбора“, IV део, као и израда фуснота.

Горан Малбаша – лекторисање „Зборника саопштења Вељкових дана“.

Децембар: Наташа Плавшић упоредо са радом на Одељењу набавке и обраде ради и књижарске послове, Марина Брња наставља рад на превођење текста књиге „Историја Сомбора“ у ОЦР.

Матична служба

Фебруар: Састанак радника матичних служби у БМС 23. II.

Април: Матична служба организовала групни одлазак библиотекара на акредитовани семинар у Нови Сад – Linked Open Data i Bibframe: нови облици организовања метаподатака у библиотекарству.

Септембар: Лекторисање књиге др Бранислава Даниловића „Животопис mr. ph. Ђорђа Антића“.

Октобар: Лекторисање Уводника књиге Албиона Смола о Адаму Смиту. Организовање групног одласка библиотекара на акредитовани семинар у Београд Каталогизација серијских публикација и формирање и одржавање збирке серијских публикација. Организација групне посете Сајму књига у Београду.

Завичајно одељење

Октобар и новембар: Организација „Вељкових дана“.

ОГРАНАК ВУКОВЕ ЗАДУЖБИНЕ У СОМБОРУ

Градска библиотека *Карло Бијелицки* и Огранак Вукове задужбине у Сомбору објавили су обједињено издање *Вук и Сомборци*. Комплет садржи књигу и документарни филм *Вук и Сомборци*. Према идеји Мира Вуксановића, 1987. године, приређен је двоброј Часописа за културу Домети, *Два века Вука*. Након скоро тридесет година, са делимично измененим и допуњеним текстовима из поменутог двоброја, који не само да су битни за културну историју Града Сомбора, него и за боље упознавање Вуковог рада, објављени су у обједињеном издању *Вук и Сомборци*. Сепарат, кроз пет поглавља описује везе између Вука Стефановића Карадића и сомборца Јована Хаџића, Аврама Мразовића, Ивана Југовића, Платона Атанацковића и Стефана Ференчевића. За документарни филм, снимљен на основу ових текстова, сценарио је написао Владимир Јерковић, а режисер је др Мирослав Стојисављевић. Стручни сарадници: академик Миро Вуксановић, проф. др Тихомир Петровић, мр Снежана Клелић, мр Лидија Чанда и Александра Секулић.

Делегација Сомборца коју су чинили Владимир Јерковић, др Мирослав Стојисављевић, др Тихомир Петровић, мр Снежана Клелић и Александра Секулић посетили су Лозницу и Тршић, а у оквиру програма *Вуковог сabora*, једне од најзначајнијих манифестација културе у Србији представили су књигу *Вук и Сомборци*, а потом је и премијерно приказан документарни филм *Вук и Сомборци*. Програм су испратили културни и просветни радници, чланови Градске управе града Лознице, ученици лозничке гимназије и завидан број локалних и националних медија.

Скупштина Вукове задужбине

На 29. Скупштини Вукове задужбине, која је одржана у среду, 9. новембра 2016. године, у 11,00 часова, у Сали Народне библиотеке Србије, у Београду окупило се велики број задужбинара, чланова огранака, представника државних органа, установа културе, науке и просвете, повереника, добротвора, дародаваца, чланова одбора Задужбине, пренумераната на Даницу и других пријатеља и поштовалаца имена и дела Вука Стефановића Карадића. Поздравном речју обратио се председник Управног одбора Вукове задужбине проф. др Бошко Сувајчић да би потом др Миодраг Матицки, председник скупштине, наставио по дневном реду. Након усвајања извештаја о раду и плана за наредну годину приступљено је додели награда, захвалница и признања. Огранку Вукове задужбине у Сомбору припало је признање ове институције, које је уручене мр Снежани Клелић, председници сомборског огранка. Пожврлан је рад огранка при сомборској

библиотеци, а признање се односи на допринос националној култури у приказивању истраживаних веза Вука Караџића са Сомбором, уз друге активности, радионице и манифестације које огранак у нашем граду од оснивања, пре три године, спроводи у континуитету придржујући се тако циљевима очувања и неговања српске ћирилице, српског језика и културе и свега онога што представља националну језичку баштину и писменост. Уручењу су присуствовали и Горана Копоран, руководилац одељења за периодику у библиотеци и Владимир Јерковић.

Сомборски огранак и наша библиотека у наредној години планирају одређен број активности, предавања и манифестацију о дану Ћирила и Методија, док је у припреми и одређена публикација у наредној, за Вукову задужбину, јубиларној години коју ће реализовати Сомборска библиотека и Огранак Вукове задужбине у Сомбору.

Промоција, пројекција и изложба

У среду, 12. октобра 2016, у 19 часова у сали Дечјег одељења Градске библиотеке „Карло Бијелицки“ одржана је пројекција документарног филма *Вук и Сомборци*, представљен је сепарат, односно истоимена књига, а кустос *Музеја језика и писма*, историчар Мирослав Терзић, из Културног центра „Вук Караџић“ из Лознице, говорио је о Вуковим путовањима и након тога отворио изложбу посвећену местима у којима је Вук Стефановић Караџић боравио. Изложба *Вукова путовања је отворена до 26. октобра* и по договору са појединим наставницима српског језика и књижевности биће посвећена у организованим доласцима сомборских ђака приликом којих ће бити и емитован получасовни документарац. На овај начин настављена је промоција Вукових веза са Сомбором, али и настављена сарадња организатора Вуковог сабора, односно Града Лознице и нашег града, односно сомборске библиотеке, а важно је навести да је ово постигнуто уз сарадњу и велики удео у раду др Мирослава Стојисављевића и Робмос продукције.

На самом kraју и књиге и филма прича о везама нашег језикотворца и Сомбора завршава овим речима: *И стигосмо на крај ових приповести. Многе од њих, заслугама вредних и поверљивих савременика сачуваних забелешки, захваљујући писаним доказима, данас имамо као споменик времену Вуковом, како се неретко почетак и прва половина деветнаестог века, у научи о језику икњижевности, назива. Од три доласка у Сомбор, до свих оних на почетку побројаних и споменутих, откривасмо везу Вука са Сомборцима, у намери да истовремено неке од тих веза подобро и појаснимо. Свакако, ова прича јесте и прича о другима, колико и о Вуку, али све заједно приказује и Град Сомбор, славно доба Сомбора, када је управо ту настајала прва школа за образовање учитеља на српском језику. Када су управо одавде најобразованији и најбољи одлазили и градили или узимали учешће у изградњи структурисане српске језичке и књижевне стварности, када су ти Сомборци управитељи прве високе школе, писци првих уџбеника, осниватељи првих најважнијих установа и пописатељи оног народноносног за које се Вук понајвише борио. И заиста, У Вуковој а народној победи, има и заслуга које припадају Сомборцима.*

Вече је отворио приређивач књиге и писац сценарија за документарац Владимир Јерковић, који је представио план библиотеке и *Огранка Вукове задужбине* да у наредној календарској години, на слободном простору зида у дворишту библиотеке на главној улици, буде насликан мураљ посвећен чувеној

полемици Вука Карадића и Јована Хаџића, односно мурал који ће на уметнички начин приказати Разговор између Славено-србљина и Србина

СТРИП КЛУБ

Стрип Фест

У суботу и недељу, 21. и 22. маја, у Сомбору је, у организацији Клуба љубитеља стрипа Сомбор, одржан први фестивал стрипа „Стрип Фест“. У оквиру предфестивалских активности, у уторак 18. маја, отворена је изложба „Историја новинског стрипа код нас“, у сали на Дечјем одељењу Градске библиотеке „Карло Бијелицки“. У суботу, 21. маја, одржана је радионица улично цртање са Банетом Керцем, Микицом Ивановићем и Стеваном Брајдићем у башти кафеа „Дес Артс“ на главној улици. У Омладинском клубу приређена је Мала школа стрипа, коју је водио Бранко Ђукић. Увече је свечано отварен Стрип Фест у Сали Дечијег одељења Градске библиотеке, уз изложбу радова академског сликарa мр Бранка Ђукића и представљање часописа „Стриполис“, а потом је уследила трибина са Браниславом Банетом Керцем. Сајам стрипа, на којем су учествовале издавачке куће, Клуб љубитеља стрипова, Клуб љубитеља књиге, „СтрипОС“ из Осијека и колекционари, одржан је у недељу, 22. маја, у сали на Дечјем одељењу Градске библиотеке. Увече је приређена изложба радова домаћих стрип цртача и трибина на којој је говорио Микица Ивановић и издавачи.

Градска библиотека и Центар за превенцију, едукацију и безбедност потписали су 03.10.2016. године у Сомбору уговор о Уступању права на коришћење објекта, односно подрумске просторије у зграду Дечјег одељења Библиотеке. У истом простору, налази се **Стрип клуб**.

У сали Дечјег одељења Библиотеке одржане су промоције стрипова **Салт**, **Дружина Дарданели** и интеграла **Велики блек 3**.

УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ОДБОР БИБЛИОТЕКЕ

У протеклој години на седницама Управног и Надзорног одбора Библиотеке разматрана су важна питања, и донешене су значајне одлуке:

- Разматрање и усвајање Завршног рачуна Библиотеке за 2015. годину, уз финансијске показатеље;
- Разматрање и усвајање Извештаја о раду Градске библиотеке Карло Бијелицки за 2015. годину;
- Разматрање и усвајање Плана јавних набавки Градске библиотеке Карло Бијелицки за 2016. годину;
- Разматрање и усвајање предлога Правилника о организацији и систематизацији послова у Градској библиотеци Карло Бијелицки;
- Разматрање Извештаја о издавачкој делатности Градске библиотеке „Карло Бијелицки“ за 2015. годину;
- Верификација и конституисање Управног одбора Градске библиотеке Карло Бијелицки;

- Именовање Комисије за јавне набавке;
- Иницијатива Директора и Управног одбора у вези са подизањем споменика оснивачу библиотеке Карлу Бијелицком испред зграде установе-Краља Петра I број 11;
- Именовање чланова Издавачког Савета;
- Реализација поступка Рационализације;
- Усвајање Одлуке о укидању летњег радног времена;
- Разматрање чланарине за запослене у Градској управи града Сомбора;
- Разматрање и усвајање Програма рада Библиотеке за 2017. годину;
- Пресуде за судске поступке;

Надзорни одбор Градске библиотеке Карло Бијелицки

- Разматрање и усвајање Завршног рачуна Библиотеке за 2015. годину, уз финансијске показатеље;
- Разматрање и усвајање Извештаја о раду за 2015. годину;
- Верификација и конституисање Надзорног одбора;
- Разматрање одлуке скупштине града Сомбора о максималном броју запослених у систему јавног сектора града Сомбора за 2015. годину ;
- Пресуде за судске поступке.

СИНДИКАТ 2016. године

Синдикати јавних служби заједнички су заступали интересе о побољшању материјалног, економског и друштвеног положаја запослених у институцијама културе.

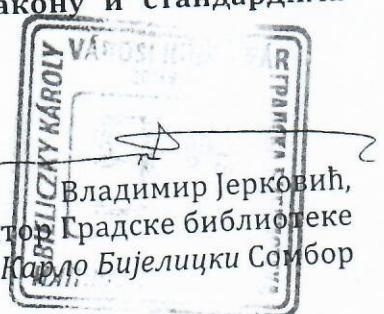
Синдикат Библиотеке пропратио је процес рационализације који је спроведен по Одлуци о максималном броју запослених у систему јавног сектора града Сомбора. На седницама Управног одбора председница синдиката Библиотеке истицала је важност поштовања Посебног колективног уговора за установе културе чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, вишак запослених, јер су у њему јасно дефинисани критеријуми које последавац примењује.

Синдикату је достављен Програм решавања вишака запослених у Градској библиотеци Карло Бијелицки.

На донет програм Синдикат установе дао је своје мишљење у законским оквирима.

* На основу финансијских показатеља видљива је потреба знатнијег финансирања виталних програма и пројекта, по закону и стандардима задатим савременој библиотеци.

Владимир Јерковић,
директор Градске библиотеке
Карло Бијелицки Сомбор

**ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2016. ГОДИНУ
ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА "КАРЛО БИЈЕЛИЦКИ" СОМБОР**

Р. бр.	О П И С	ИЗВРШЕЊЕ 2015.	ПЛАН 2016.	ИЗВРШЕЊЕ 2016.	Индекс <u>Извр.2016.</u> <u>План 2016.</u>	Индекс <u>Извр.2016.</u> <u>Извр.2015.</u>
1.	I ПРИХОДИ (укупно)	49.312	64.074	49.407	77,11	100,19
2.	- из градског буџета	44.517	47.517	46.131	97,08	103,63
3.	- из покр.-републ. буџета	2.514	12.770	1.360	10,65	54,10
4.	- из донација					
5.	- из сопствених средстава	2.281	3.787	1.916	50,59	84,00
6.	- остало					
7.	II РАСХОДИ (укупно)	49.483	64.206	49.318	76,81	99,67
8.	- кonto 411-плате	24.884	24.052	22.989	95,58	92,38
9.	- кonto 412-доп. на тер. п.	4.455	4.316	4.115	95,34	92,37
10.	- 415-путни трошкови рад.	304	1.530	1.447	94,58	475,99
11.	- 421-стални мат. трошк.	4.298	4.730	4.348	91,92	101,16
12.	- 422-трош. сл. путовања	489	524	230	43,89	47,03
13.	- 423-услуге по уговору	7.707	7.166	6.639	92,65	86,14
14.	- 424-специјализ. услуге	-	50	27	54,00	-
15.	- 425-текуће поп. и одрж.	1.165	1.450	684	47,17	58,71
16.	- 426-трошкови материјала	826	1.220	918	75,25	111,14
17.	- 465-остале дот.и трансф.	2.641	2.481	2.397	96,61	90,76
18.	- остало трошкови класе 4	745	4.987	4.001	80,23	537,05
19.	- класа 5 (511, 512,...)	1.969	11.700	1.523	13,02	77,35
20.	III РЕЗУЛТАТ ПОСЛ.					
21.	- добитак (I - II = +)			89		
22.	- губитак (I - II = -)	171				
23.	IV БИЛАНС СТАЊА	58.511	63.164	63.164	100,00	107,95
24.	- вред. грађевинских објек.	13.681	13.386	13.386	100,00	97,84
25.	- вред. опреме	2.441	2.580	2.580	100,00	105,69
26.	- остало	42.389	47.198	47.198	100,00	111,34
27.	V ЗАРАДЕ					
28.	- број запослених (укупно)	41	31	31	100,00	75,61
29.	- на неодређено време	38	28	28	100,00	73,68
30.	- на одређено време	3	3	3	100,00	100,00
31.	- укупно исплаћ. на зараде	24.884	24.052	22.989	95,58	92,38
32.	- на неодређено време	22.553	21.250	20.380	95,91	90,36
33.	- на одређено време	2.331	2.802	2.609	93,11	111,93

VI	ПРОСЕЧНЕ ЗАРАДЕ (НЕТО)	2015.		ПЛАН 2016.		ИЗВРШЕЊЕ 2016.		ИНДЕКСИ	
								2016. Извр. Извр.	Извр. 2016.
Р.бр.	Степен стручне спреме	бр. рад.		бр. рад.		бр. рад.		2016. План	Извр. 2015.
1.	I и II	2	22.140,00	2	22.171,00	2	22.171,00	100,00	100,14
2.	III	1	23.030,00	1	21.344,00	1	21.344,00	100,00	92,68
3.	IV	16	28.800,00	11	28.867,00	11	28.867,00	100,00	100,23
4.	V								
5.	VI	8	34.350,00	4	34.576,00	4	34.576,00	100,00	100,66
6.	VII								
7.	VII 1	13	44.500,00	12	44.637,00	12	44.367,00	100,00	100,31
8.	VII 2								
9.	Директор	1	61.180,00	1	62.333,00	1	62.333,00	100,00	101,88
10.	УКУПНО	41	35.185,00	31	35.655,00	31	35.655,00	100,00	101,34

VII	ПРОСЕЧНЕ ЗАРАДЕ (БРУТО)	2015.		ПЛАН 2016.		ИЗВРШЕЊЕ 2016.		ИНДЕКСИ	
								2016. Извр. Извр.	Извр. 2016.
Р.бр.	Степен стручне спреме	бр. рад.		бр. рад.		бр. рад.		2016. План	Извр. 2015.
1.	I и II	2	29.950,00	2	29.973,00	2	29.973,00	100,00	100,08
2.	III	1	31.230,00	1	28.891,00	1	28.891,00	100,00	92,51
3.	IV	16	39.450,00	11	39.533,00	11	39.533,00	100,00	100,21
4.	V								
5.	VI	8	47.330,00	4	47.668,00	4	47.668,00	100,00	100,71
6.	VII								
7.	VII 1	13	61.870,00	12	62.034,00	12	62.034,00	100,00	100,27
8.	VII 2								
9.	Директор	1	85.910,00	1	80.181,00	1	80.181,00	100,00	93,33
10.	УКУПНО	41	48.566,00	31	48.047,00	31	48.047,00	100,00	98,93

Директор